

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Francisci Xaverii E Societate Iesv Indiarvm Apostoli Novarvm Epistolarvm Libri Septem

Francisco <de Javier>

Romæ, 1667

Epistola VI. D. Petro De Sylva Præfecto Malacensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46129)

EPISTOLA VI.

D. PETRO DE SYLVA PRÆFECTO
MALACENSI.

IN Iaponiam denique non venti magis propitij, Domine, quàm tua nos beneficia perduxerunt. quippe ad fortunandum istum cursum, secundùm Dei Domini Nostri benevolam Providentiam, plurimum (quod gratè fatendum est) valuit tua in nos ad hoc procinctos iter humanissima liberalitas, quâ non solum viaticum amplum, navigium ex præsentì copiam optimum, cunctaque id genus quæ erant ex usu amantissimè providisti, nodos interim omnes & moras negotij, eminente semper autoritatis tuæ favore amputans; sed ad gratiæ cumulum dona præterea multa pretiosaque adiecisti, quibus huius Terræ Principum necessariam nobis benevolentiam pararemus. Cum his salvi atque incolumes, Deo iuvante, XVIII. Kalend. Septembris fausto, & auspicato die; videlicet Assumptæ in Cælum Deiparæ Sacro, ap-
puli-

NOVARVM EPIST. Lib. 5. 405

pulimus Cangoximam , Patriam Pauli Sanctæ Fidei ; cuius gratiâ à Præfecto Loci , & Ædile , uniuersoque Populo sanè amanter sumus excepti . Pauli ejusdem fidi nostri comitis statim emicuit Religionis haud fictè susceptæ zelus . Noctes diesque totas Parentibus , Cognatis , Amicis , omnis ætatis , sortis ac generis proponere Christi Doctrinam ac suadere institit , tam efficaciter , vt jam quando hæc scribo , Matrem & Vxorem , Cognatos Cognatasque ac consanguinitatem uniuersam vtriusque sexûs , cæterorumque Amicorum ac veterum Familiarium non exiguum numerum , Christianos effecerit . Est hæc Terra ; quantum hæctenus potui perspicere , ita nunc aptè ac tempestivè disposita ad excipiendos Cœlestis Doctrinæ satus , vt ex eâ , si cultura non desit , uberes iure optimo sperentur fructûs animarum . Natio hæc est hominum in quâ vel plurimum supra perturbationes Ratio valet . Nec quæ peccant plurima contra recti iudicij auctoritatem præscribunt ; errant enim ferè per ignorantiam , ut appareat emendaturos , si doceantur . Itaque imperium Rationi suum mali etiam mores quodam-

Ce 3 modo

modo integrum relinquunt : dum non-
 palàm contra eius interdictum usurpantur :
 sed precariò & furtim , ac quasi citra præ-
 iudicium obrepunt . quare licentia obse-
 quendi vitijs , nequidquam reclamante Ra-
 tione , non adèò in hâc Gente usu inva-
 luit , ut ubi scienter , inverecundâ passim
 malitiâ , peccatur . Iremus jam nunc Mea-
 cum , vbi Iaponiæ Imperator & præcipui
 Gentis Principes degunt , si tempestivitas
 ventorum ferret . Aiunt , post quinque
 hinc menses statum expectari Etesiarum eò
 ferentium exortum . Tunc , si Deus de-
 derit , illuc navigabimus . quæ multa &
 mira de illâ Regiâ Iaponiæ Civitate cele-
 brantur , ijs plenam adiungam fidem , si
 præsens perspexero . Sex & nonaginta
 millia Domuum in eâ censeri referunt .
 Duo Lusitani qui ibi fuerunt , quorum
 vnus adhuc in Iaponiâ versatur , aiunt si-
 bi videri Meacum Urbem Vlyssipone am-
 pliorem . Ædes omnes è materiâ sunt
 contignationibus & tabulatis more nostra-
 te surgentibus exstructæ . Anno , si Deus
 annuerit , sequenti ex præsentis de his ex-
 perientiâ copiosis ad Te literis disseram .
 Magna mihi spes è Christi . I. S. V. propitio
 favo-

favore animum complet, fore ut magna
Iaponiæ pars, ob eam, de quâ dixi, Ra-
tionis ad liquidum perspectæ in hâc Gen-
te autoritatem, Nostram Sanctam Religio-
nem amplectatur. Atque huius, qui tam
verisimiliter expectatur, ingentis fructûs
bona pars Liberalitati & Humanitati illi
tuæ imputabitur, quâ nos & voce atque
operâ coram, & scriptis quò fuit opus
efficacibus mandatis, & donis ex tuâ co-
piâ speciosis conferendis, quibus Regis Ia-
poniæ gratiam eblandiamur, hoc nostrum
consilium Christi legis in hoc Regno pro-
mulgandæ, ex infinitis & nostræ imbecil-
litati insuperabilibus difficultatibus expli-
casti. quæ res facit, vt cum Dei auxilio
confidam, per Te absolvendum & in ple-
ni successûs promovendum lucem, quod
Dominus Comes Admirantes Pater Tuus
olim inchoaverat. tantò maiori apud Deum
tuo merito, quòd ille navigationum ad Orien-
tales hos Populos vel institutarum vel fre-
quentatarum non alium ferè quàm quæstûs
temporarij Lusitano Regi fructum attulit:
Tu longè felicior hâc nostrâ tam benevo-
lè navigatione iuvandâ, æternam amplifi-
cationis Regni Christi & propagationis Di-

vinæ Gloriæ utilitatem procurasti . Hoc scribo ut intelligas , quàm obstrictus Deo sis , qui Te ad rem tantam elegerit ; & istud tam laudabile Nostræ Sanctæ Religionis per has Oras dilatandæ propositum menti penitùs tuæ inseverit . Nec deerit , mihi crede , quin primùm quærenti Dei Regnum humanæ accumulentur opportunitates . Regi enim quoque , nisi fallor , & Regno , quorum rationes summâ fide ac diligentia procuras , uberes proventus nostra hæc Iaponiensis Expeditio promittit . Sacaium est Civitas maritima , princeps Emporium Iaponiæ , itinere bidui Meaco distans . In eâ Vrbe , Deo iuvante , facile impetratu erit , vt detur ius Domicilij Procuratoribus Regis Lusitaniæ , facultasque ædificandi Apothecas ubi merces Indicas Europæasque custodiant , donec eas per otium commutent cum pretiosissimis quibusque Iaponicæ terræ metallis , artificijs & fructibus , argento præsertim atque auro , quæ ex omnibus ferme hisce Insulis in hunc ditissimum illorum Tractuum portum maximâ copiâ venum importantur . Id quò faciliùs commercium vtrimque quæstuosum ineatur , suadere conabor
Regi

NOVARVM EPIST. Lib. 5. 409

Regi Iaponiæ ut Legatum in Indiam mit-
 tat, qui spectatâ illic abundantia rerum
 ad vitæ usum opportunissimarum, quibus
 caret Iaponia, desiderium earum suis re-
 diens moveat: & sic eos proniores ad mu-
 tui mercatus condiciones admittendas red-
 dat. unde fiat, ut non ægrè inter In-
 diæ Proregem & Regem Iaponiæ conve-
 niat, tum de cæteris legibus Commercij,
 tum propriè de Portorio ac scripturâ Lu-
 sitanici Fiscij, Sacaij, vti dictum est, con-
 stituendis. Multum confido in Domino
 IESV fore ut ante duos annos scribam Ti-
 bi, habere nos Meaci Templum Deo di-
 catum in honorem Sanctissimæ Deiparæ
 Domine Nostræ; ut qui deinceps in has
 Insulas navigabunt, in horribilibus illis
 Sinici Archipelagi procellis invocare pos-
 sint Divam Virginem Meacensem. Quod
 si tantum mihi fidei tribueres, vt sumere
 me sineres Officium Procuratoris in his lo-
 cis tui, spondere ausim effecturum me
 ut quamcumque rei ac pecuniæ tuæ par-
 tem mihi commendatam hoc nomine vo-
 lueris, eam Tibi plusquam centuplicato
 scœnore auctam repræsentsm; idque lucro
 à periculis itinerum & naufragiorum pla-
 nè

nè securo ; certæ mercaturæ felicitate,
 quali nullus ante Te Præfectus Malacæ in-
 nocentius vberiusque lucrum fecerit . Sci-
 re aves quod hoc genus sit compendiosissi-
 mæ nundinationis ? missis ambagibus di-
 cam . Induc sodes in animum largiri no-
 bis quod dividamus egentibus harum terra-
 rum Christianis , qui modò sunt , & qui
 mox fient . Huius sic collocatæ sortis,
 præsto ; fideiussore Christo , plus quam
 centuplum in Cœlo Tibi reddendum , non
 obnoxium ventorum aut fluctuum incerto,
 neque armis insidijsve Piratarum . Hac
 scribens verebar ut satis parato in præ-
 sens esses animo ad istam iaciendam spe-
 randæ in Cœlo commutationis aleam ;
 quâ nihil tamen est securius . Scio Vos
 Præfectos Malacenses excelsis animis , quam-
 quam satis alioqui experrectis ad lucrum ,
 hanc tamen certissimam artem utilissimi
 compendij plerumque negligere solere . La-
 tro Nauarchus Noster hic Cangoximæ
 diem obiit . Inservivit nobis ex animi fe-
 rè nostri sententiâ navigatione totâ ; nec
 nos tamen ei reddere vicem in portu at-
 que in morte potuimus . Ipsi enim mori
 libuit in superstitione suâ : neque illud sal-
 tem

NOVARVM EPIST. Lib. 5. 411

tem nobis reliquum fecit, quo alijs Amicis in Christianâ professione defunctis referre post mortem gratiam possumus, commendando eorum animas Deo; quando miser suam animam in Infernum proiecit, ubi nulla est redemptio. Multi hinc Iapones ad vos navigant, ad id consilium impulsî sermonibus Pauli Nostri mira de Lusitanorum Virtutibus narrantis. Oro & obsecro Te per quantum Deo debes & Tuæ nobilitati, excipe illos honorificè ac liberaliter, & da operam ut apud Lusitanos copiosos & honestos, à Te iussos omnem illis humanitatem exhibere, splendè commodèque diversentur. Magno id illis (mihi crede) invitamento erit ad Christi Religionem amplectendam, si vera de Lusitanis retulisse Paulum, experimento ipsi proprio compererint. Dominicus Diazius cui has committo Tibi reddendas literas, Amicus meus summus est, nec minus mihi carus quàm ipse me diligit. Humanitas enim ejus & in nos benignitas per assiduam consuetudinem longæ navigationis, continuis officijs perspecta mihi est. Singulari me beneficio affeceris, si homini de me optimè merito, quàm deberi à me

412 S.FRANCISCI XAVERII

me profiteor , nec exolvere possum , Tu
gratiam rependeris. Deus Dominus Noster
dies vitæ tuæ in multos propaget annos,
Teque salvum & florentem , ut Tu & Do-
mina Vxor Tua optatis , in Lusitaniam
reducatur. Vale. Cangoximâ Nonis Nouem-
bris An.CIƆIOXLIX.

Tuus in Christo .

Franciscus .

EPISTOLA VII.

P. ANTONIO GOMEZIO

SOCIETATIS IESV .

*Gratia & Amor Christi Domini Nostri
adsit semper nobis auxilio &
favore . Amen .*

QVoniam Epistola quàm III. Nonas,
hoc est nudius tertius , ad vos com-
muniter omnes qui è Societate
Goæ degitis , dedi , tam proluxa est , tam-
que distinctè persequitur singula , vix quid-
quam